

Metody i techniki badań pedagogicznych - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Metody i techniki badań pedagogicznych
Kod przedmiotu	05.9-WP-PEDP-MBP-W_pNadGenECI57
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika / Poradnictwo rodzinne i młodzieżowe z edukacją seksualną
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2017/2018

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	<ul style="list-style-type: none">dr hab. Ewa Narkiewicz-Niedbalec, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Egzamin
Ćwiczenia	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Poznanie podstawowych pojęć z zakresu metod i technik badań pedagogicznych, typów badań społecznych oraz struktury procesu badawczego, ze szczególnym uwzględnieniem metod i technik badań. Opanowanie umiejętności formułowania problemów badawczych, doboru zmiennych, metod i technik badań, konstruowania wybranych narzędzi badawczych oraz sposobów prezentowania i analizy wyników badań.

Wymagania wstępne

Brak

Zakres tematyczny

Wykłady

Typy badań społecznych: poznawcze, dla potrzeb praktyki. Typologia badań ze względu na cel, przedmiot, procedurę. Metody badań pedagogicznych: sondaż diagnostyczny, monografia, metoda indywidualnych przypadków, eksperyment. Charakterystyka procesu badawczego. Sposoby doboru próby do badań. Składniki tekstu naukowego: definicje, klasyfikacje i typologie, hipotezy, generalizacje historyczne, prawa nauki, regularności empiryczne. Zmienne i wskaźniki. Hipotezy badawcze. Kryteria poprawności hipotez. Pomiar w badaniach pedagogicznych. Indeksy i skale pomiarowe. Rzetelność i trafność skal pomiarowych. Badania jakościowe w naukach społecznych. Teoretyczne podstawy badań jakościowych: fenomenologia, hermeneutyka, interakcjonizm symboliczny.

Ćwiczenia

Formułowanie celu badań i problemów badawczych. Metody, techniki i narzędzia w badaniach pedagogicznych. Obserwacja. Zasady i typy obserwacji, systematyzacja obserwacji, pozycja obserwatora. Wywiad. Typy wywiadu. Czynniki zakłócające. Wartości i ograniczenia. Ankieta. Budowa kwestionariusza i jego konstruowanie. Błędy pytań kwestionariuszowych. Kodowanie danych. Metody badań stosowane w badaniach jakościowych: badania etnograficzne, studium przypadku – metoda biograficzna. Specyfika danych jakościowych i techniki analizy. Socjometria i jej zastosowania. Analiza danych w tabelach i na wykresach.

Metody kształcenia

Wykłady – wykład prowadzony metodą podającą z elementami dyskusji z prezentacją slajdów i prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia – dyskusja, praca w małych grupach (formułowanie problemów badawczych, konstruowanie pytań ankietowych), praca z materiałem źródłowym, metody oparte na działaniu praktycznym (np. próbka obserwacji), prezentacja problematyki przez studentów.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student przyswoił i poprawnie używa pojęć z zakresu metod i technik badań pedagogicznych i innych nauk społecznych – psychologii, socjologii	<ul style="list-style-type: none">K_W01K_W08	<ul style="list-style-type: none">dyskusjaprzygotowanie projektutest końcowy	<ul style="list-style-type: none">WykładĆwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrafi sformułować hipotezy odnoszące się do prawidłowości występujących w zbiorowościach społecznych oraz potrafi odróżnić w tekstach naukowych generalizacje historyczne i prawa nauki od innych składników języka naukowego	• K_W06	• dyskusja • przygotowanie projektu • test końcowy	• Wykład • Ćwiczenia
Dostrzega i wskazuje różnice między ilościowym a jakościowym podejściem do badań w pedagogice. Potrafi opisać strukturę procesu badawczego, wyróżniając i charakteryzując poszczególne jego etapy. Potrafi sformułować problemy badawcze, wytypować zmienne i wskaźniki, dobrać stosownie do podejmowanej problematyki odpowiednie metody i techniki badań, skonstruować wybrane narzędzia badawcze, a także dokonać analizy ilościowej oraz opisu jakościowego uzyskanych wyników badań	• K_U05 • K_U12	• dyskusja • przygotowanie projektu • test końcowy	• Wykład • Ćwiczenia
Potrafi wykorzystać wiedzę dotyczącą procesu badawczego dla zaprojektowania badań naukowych umożliwiających poznanie i interpretację różnych zjawisk społecznych	• K_U01	• dyskusja • przygotowanie projektu • test końcowy	• Wykład • Ćwiczenia
Potrafi zaprezentować, stosownie do celu badań i podjętej problematyki, drogę postępowania badawczego, potrafi krytycznie ocenić możliwe do zastosowania metody i techniki badań i dokonać właściwego wyboru, potrafi ocenić przykładowe narzędzie badawcze, potrafi samodzielnie przygotować i zaprezentować wybrane narzędzie	• K_U08	• dyskusja • przygotowanie projektu • test końcowy	• Wykład • Ćwiczenia
Jest świadomy istnienia etycznego wymiaru badań naukowych, potrafi sformułować podstawowe zasady etyki w badaniach pedagogicznych, potrafi zadbać o zgodną z nimi realizację badań		• dyskusja • przygotowanie projektu • test końcowy	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Literatura podstawowa

Literatura podstawowa

1. Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, Warszawa 2003.
2. Hajduk E., *Hipoteza w badaniach pedagogicznych*, Zielona Góra 1993, 1994, 1996.
3. Hajduk E., *Hipoteza w badaniach społecznych*, Zielona Góra 2006.
4. Łobocki M., *Metody i techniki badań pedagogicznych*, Kraków 2007.
5. Pilch T., *Zasady badań pedagogicznych*, Warszawa 1995.
6. Pilch T., Bauman T., *Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe*, Warszawa 2001.
7. Rubacha K., *Metodologia badań nad edukacją*, Warszawa 2008.
8. Sztumski J., *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, Katowice 1995

Literatura uzupełniająca

1. Brzeziński J., *Metodologia badań psychologicznych*, Warszawa 1996, 1997, 1999, 2002 – dodruk.
2. Denzin N.K., Lincoln Y.S., *Metody badań jakościowych*, t. 1 i 2, Warszawa 2009.
3. Kmita J., *O kulturze symbolicznej*, Warszawa 1982 (rozdz. II).
4. Lutyńska K., *Wywiad kwestionariuszow: przygotowanie i sprawdzenie narzędzia badawczego*, 1984.
5. Mayntz R., Holm K., Hubner P., *Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej*, Warszawa 1985.
6. Frankfort-Nachmias Ch. i Nachmias D., *Metody badawcze w naukach społecznych*, Poznań 2001.
7. Kubinowski D., *Jakościowe badania pedagogiczne: filozofia – metodyka – ewaluacja*, Lublin 2010.
8. Oppenheim A.N., *Kwestionariusze, wywiady, pomiar postaw*, Poznań 2004.
9. Paprzycka E., *Kobiety żyjące w pojedynkę*, Toruń 2008.
10. Silverman D., *Prowadzenie badań jakościowych*, Warszawa 2008.
11. Silverman D., *Interpretacja danych jakościowych*, Warszawa 2008.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Ewa Narkiewicz-Niedbalec, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 15-05-2017 09:44)